

‘Messias’ Thierry Baudet: van wonderkind tot total-loss?

Posted on 11 april 2026 by Bart Jan Spruyt

Thierry Baudet was een held. Maar sinds een jaar of zeven is hij dat niet meer. Ondanks zijn grote talenten heeft hij zijn beweging Forum voor Democratie naar electorale dieptepunten geleid. Dat is jammer, want tijden lang benoemde hij reële problemen die nu besmet zijn geraakt.

Ik koesterde een zekere mate van bewondering voor Thierry Baudet (1983), de grondlegger van Forum voor Democratie. Hij bezocht een zomerschool van de Edmund Burke Stichting (waarvan ik destijds directeur was), ergens op een landgoed op de Veluwe, en legde daar al direct een niet onsympathieke eigenzinnigheid aan de dag.

We bekeken op een middag de film *Metropolitan* van de enige conservatieve filmmaker in Amerika, Whit Stillman. Dat is een film over jonge leden van de New Yorkse *high society*, die een voorgevoel hebben van naderend onheil. Na afloop van de vertoning vroegen we de bezoekers wat ze van de film vonden. De film had weinig enthousiasme opgeroepen maar niemand durfde dat te zeggen, bang als ze

waren (ten onrechte) dat ze een volgende keer niet zouden worden uitgenodigd. Zo niet Baudet. 'Saai', had hij de film gevonden, en 'nietszeggend'. Hij was toen al, ruim twintig jaar geleden, niet beschroomd om zijn mening frank en vrij te geven.

Romantisch-conservatieve provo

Hij was niet alleen intelligent maar ook een organisator. Jarenlange leidde hij een leesclubje (Winfried) voor studenten aan de UvA, en hij slaagde erin die bijeenkomsten in de Senaatszaal te houden. (Zoals hij jaren later ook regelde dat de befaamde denkers/schijvers Roger Scruton en Theodor Dalrymple zijn paranimfen waren.) Ik heb er één keer een lezing gegeven, over de klassieke grondslagen van democratie, en ik kijk daar met plezier op terug.

Toen hij afstudeerde (2006) en promoveerde (2012), ontpopte hij zich als een *young man in a hurry*, een romantisch-conservatieve provo. Hij kreeg een tweewekelijkse column in *NRC* (2011-2012) en kaartte relevante onderwerpen aan, die pas vele jaren later door anderen zijn opgepakt. Zo schreef Baudet kritisch over de Raad van Europa en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg, en signaleerde dat deze instituties bezig waren met een sluipende machtsgreep ten koste van de nationale democratieën en de rechtsstaat. In mei vorig jaar, dertien jaar na Baudet, nam de Belgische premier Bart de Wever het initiatief tot een kritische brief waarin hij en acht andere Europese leiders (waaronder niet Nederland, want Schoof mocht niet tekenen van NSC) protest aantekenden tegen de manier waarop het Hof het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens interpreteerde: die interpretatie maakte een nationale aanpak van illegale immigratie en criminaliteit zo goed als onmogelijk.

Even ging hij in Tilburg bij Paul Scheffer werken (2013), maar al snel ging hij, initiatiefrijk en charismatisch als hij was, voor zichzelf beginnen. In 2015 richtte hij Forum voor Democratie op, als denktank nog, en in 2016 speelde hij een doorslaggevende rol in het raadgevend referendum over een associatieverdrag met Oekraïne, dat het nee-kamp overduidelijk won. In 2017 behaalde het door hem opgerichte Forum voor Democratie twee Kamerzetels. Twee jaar later, bij de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2019, werd zijn Forum de grootste partij, wat hij vierde met een lange, esoterische speech over de 'uil van Minerva', 'oikofobie' en een 'boreaal' Europa.

Wat we misschien al weer een beetje zijn vergeten, is dat Baudet die overwinning

voor een aanzienlijk deel niet alleen te danken had aan zijn protest tegen de 'klimaathekserij' maar ook tegen het Marrakesh-akkoord. De PVV had zitten slapen, CDA, D66, VVD tekenden bij het kruisje en links juichte het uiteraard toe: een verdrag waarin werd bepaald dat migratie een voldongen feit van alle tijden is, dat de mogelijkheden voor legale migratie moesten worden verbeterd en dat migranten internationaalrechtelijk beter moesten worden beschermd. Bart de Wever had in België in december 2018 al gedreigd de federale regering (Michel I) te verlaten als premier Charles Michel het akkoord in Marrakesh zou ondertekenen. De Wevers N-VA vond het pact 'onaanvaardbaar', wat leidde tot een politieke crisis en het vertrek van de N-VA uit de regering.

Het moet ergens tussen 2012 en 2017 zijn geweest dat ik werd gebeld door een radioprogramma en werd gevraagd om als conservatief aan een discussie mee te doen. Maar de programmamakers aarzelden: misschien wilden ze wel Thierry Baudet vragen. Kort daarna belde Baudet: hij wilde het graag doen. Ik was een soort Johannes de Doper geweest, een wegebereider, maar in hem was de Messias aangetreden. Ik maakte graag plaats.

Een soort messiasje

Op een snikhete zaterdagmiddag eind juni 2019 organiseerde het Conservatief Café een boekpresentatie in Gouda. Baudet zou het eerste exemplaar in ontvangst nemen en ik mocht daarna een speechje geven en met hem in debat gaan. Baudet liet zich eerst van een ongemakkelijke kant zien. De uitgever was uit het hoge Noorden naar Gouda afgereisd om de vertaling van een boek van Douglas Murray aan te bieden, maar toen Baudet het eerste exemplaar in ontvangst had genomen, zei hij dat het boek overbodig was, dat we allemaal al wel wisten wat erin stond en dat het er nu op aan kwam de in dat boek gesignaleerde gevaren en bedreigingen het hoofd te gaan bieden.

In mijn speechje greep ik terug om zijn uitspraak over Johannes de Doper en de Messias, en ik wilde hem een beetje uitdagen door hem een aantal vragen voor te leggen zodat we uit zijn antwoorden konden afleiden of hij inderdaad degene was voor wie de conservatieve beweging in Nederland de loper had uitgerold. Ik weet niet meer precies wat ik hem heb gevraagd (één vraag ging in ieder geval over de vrijheid van onderwijs), maar herinner me nog wel dat zijn antwoorden teleurstelden. Op mijn vragen ging hij eigenlijk nauwelijks in, en hij probeerde de zaal een beetje op te zwepen met een oproep aan de bezoekers om allen een soort

messiasje te worden.

Die middag was dus teleurstellend, maar verwarrend genoeg publiceerde hij in juli 2019, een maand later dus, twee hoogst interessante beschouwingen. Eerst een recensie van het boek *Sérotonine* van de Franse schrijver Michel Houellebecq. Hij betuigde in die bespreking zijn instemming met Houellebecqs beschuldiging aan de *Flower Power*-generatie van 1968, die alle ruimte aan het relativisme had geboden, zowel moreel als cultureel. Voor een echte conservatief maakte dat Baudet interessanter dan Bolkestein, Fortuyn en Wilders bij elkaar. En in diezelfde maand schreef hij ook een Zomermanifest, waarin hij het plan lanceerde hoe hij zijn Forum wilde uitbouwen tot een brede, liberaal-conservatieve beweging.

Maar desondanks is er ergens in de loop van 2019 iets misgegaan met het wonderkind dat Baudet was. Misschien al wel ietsjes eerder. In oktober 2017 ontmoette hij in een Amsterdams hotel de altright-activist Jared Taylor, die zich zorgen maakte over de toekomst van het blanke ras. Zijn nummer twee voor de gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam, Yernaz Ramautarsing, had het over het verschil in IQ tussen volkeren gehad. Het viel allemaal, zo luidde het verweer, onder het open en vrije debat.

Maar sindsdien is er een geur van racisme en antisemitisme rondom Forum blijven hangen, en vooral rond de Jongerenorganisatie. Toen Nicki Pouw-Verweij hem daarop aansprak, zei hij dat bijna iedereen die hij kende, antisemiet was (november 2020). Hij nam een opvallende pro-Russische houding aan, en noemde Vladimir Poetin een 'prachtvent' die zijn land in bescherming nam tegen liberalisme en woke. De coronamaatregelen vergeleek hij met de bezetting door nazi-Duitsland. Het leidde tot gedoe, ruzie, afsplitsingen en tot het ontstaan van JA21 en Belang van Nederland (BVNL).

Meesterzet

Hij begon ook complotten te zien, bij mensen als George Soros en het World Economic Forum van Klaus Schwab, complotten die erop gericht zouden zijn de nationale identiteit van landen uit te roeien door de massa-immigratie te bevorderen ('omvolking'), de nationale soevereiniteit uit te hollen en totalitaire staten op te richten door klimaatverandering als een dreigende catastrofe af te schilderen. Politici zouden gemanipuleerd worden door een elite van reptielen, een 'metafoor' volgens Baudet (later), maar dat excuus werd niet breed aanvaard.

Met al deze uitspraken bleek de geloofwaardigheid van Baudet grondig en definitief aangetast. Als een total-loss ging hij eind vorig jaar langs de media, smekend om wat zendtijd om zijn uitspraken toe te lichten en deels in te trekken. Het hielp niet, en Baudet begreep dat hij plaats moest maken voor een opvolger, die hij vond in Lidewij de Vos. Het plannetje bleek een meesterzet: bij de laatste verkiezingen behaalde Forum weer zeven zetels, en bij de gemeenteraadsverkiezingen won Forum 300 raadszetels. Maar toen doken ook de verhalen weer op over gekozen raadsleden met een bruin verleden die van dat verleden maar geen expliciet afstand wilden nemen.

Andere rol

Wie zich inlaat met racisme en antisemitisme, of er een podium aan biedt (al is het maar in het kader van een 'open debat'), is af. Maar het betekent niet het einde van Forum. De partij stijgt onder Lidewij de Vos in de peilingen. Na de mislukking van de PVV, de implosie van de BBB en de compromisbereidheid van JA21 zijn veel kiezers blijkbaar toe aan een radicaal alternatief.

Als deze trend zich doorzet, zal Baudet (sinds januari dit jaar geen Tweede Kamerlid meer) ongetwijfeld in de een of andere rol terugkeren. Maar voor nu luidt de conclusie dat hij, met zijn grote talenten en de belofte die hij voor een tijdje belichaamde, in vlagen van verstandsverbijstering zulke onzinnige dingen heeft gezegd dat de thema's die hij terecht agendeerde (klimaat, nationale soevereiniteit, migratie) grondig besmet zijn geraakt – zo grondig dat hij zijn tegenstanders een argument in handen heeft gegeven om alle bezwaren tegen mainstream-beleid hooghartig weg te wuiven.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*